

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV
Telefon 226
Abonament anual 200 lei
Pentru streinătate 500 lei
Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare în fie-care zi de lucru

„Noi — spune officiosul guvernului — credem că pericolos pentru moralul armatei a fost acea captură de partizani în rândul ofiţerilor activi, pe care a întreprins-o d. Averescu...”

Iar aceeaşi captură întreprinsă de liberali, e natural, că nu poate fi decât „edificatoare” pentru moralul armatei!!!

COMEMORAREA LUI GHEORGHE POP DE BĂSEŞTI

Măne, Duminecă, 6 Mai, Băseştii Sălajului, locul de odihnă al bătrânului entuziast de odinioară *George Pop de Băseşti*, fost prezident al Partidului naţional, va fi înmormântat de lume românească din toate colţurile ţării. Pelegrinii din cele mai depărtate unghiuri ale României întregite vor aduce la mormântul eroului naţional dispărut omagiul ţării, pentru a cărei aşezare între graniţele ei fireşti măreaţa figură adormită şi-a consacrat întreaga lui viaţă.

Morţea, venită poate cu un ceas prea de vreme, l'a răpit în nişte clipe, când neamul nostru se zbătea în ultimele lui sforţări, pentru a extermina îngâmfaarea duşmanului nostru de veacuri. Poate că acele zile de enervare ne-au împiedecă, de a-i da cu toată inima şi cu tot fastul cuvenit îmbrăţişarea cea din urmă.

Deşi veneratul bătrân, răposat la o vârstă, când fiecare muritor cinstit poate privi cu satisfacţie în urma lungilor decenii trăite pentru binele obşte, totuşi *George Pop de Băseşti*, deşi a răzbit peste marile vremuri ale realizării visului nostru secular, a dispărut ca o umbră, fără ca neamul recunoscător să-l poată peamări cu demnitătea ce i-se cuvine.

Căci „Badea George”, cum îi spunea cu o fiţască înduioşare şi atracţie toată suflarea românească, a meritat dozul neamului nostru întreg. Viaţa lui din tinereţe până departe peste graniţele alor opt decenii de muncă intensivă a ilustrat epoca câtorva generaţii prin fadrăzneala faptelor, prin căldura sentimentelor sale naţionale, prin curajul, cu care a afirmat în orice împrejurare dreptatea cauzei româneşti.

Pril-jul, ce ni-l oferă venerata sa fiică, d-na Elena Hosszu-Longin în ziua de Duminecă, 6 Mai, prin ridicarea unui monument la mormântul vrednicului răposat, ridică pentru câţva timp piatra eternă, care-l adăposteşte, pentru ca noi, cei preocupaţi în momentul morţii cu desăvârşirea închegării României abia întregite, să ne întoarcem cu evlavie către cel adormit, pentru a ne îndeplini o pioasă datorie de recunoştinţă.

Mormântul deschis pentru câteva clipe, sălaşul etern al ilustrului mort ne lăse minunata poveste a unei figuri legendare. Ridicat din popor, din plămădeala aceea sănătoasă, care asigură veşnica continuitate a neamului, *Badea George* s'a aşezat stăruitor cu munca sa neobosită în ogorul nefrământat al emancipării politice şi economice a neamului nostru. Prin inteligenţa sa scăpărătoare şi o îndrăzneală susţinută de justa doleanţelor noastre, cât şi ajutat de o stare materială adunată cu stăruinţa unei albine neobote, dănsul a intrat cu tot mai multă îndrăzneală în arena luptelor noastre naţionale. La 1872, în vârsta bărbăţiei sale de 37 de ani a candidat şi a fost ales deputat în cercul electoral al Cehului-Silvaniei, după ce trecuse prin câteva funcţiuni, cari i-au dat educaţia necesară a luptelor politice.

Timp de nouă ani a reprezentat în Casa ţării interesele poporului său sălăjan, care trezit la o viaţă nouă, vedea în *Badea George* stălpul cerinţelor noastre juste şi pe adevăratul apostol al unor îndrumări viitoare.

La 1881 anul refacerii Partidului naţional, *Pop de Băseşti* intră în comitetul executiv al acestui partid, depunând o muncă uriaşă pentru închegarea cât mai temeinică a solidarităţii naţionale.

În procesul Memorandumului a fost printre martirii înşiraţi pe banca acuzaţilor şi judecat la un an temniţă de Stat, a suferit în cazematele Vafului de pe malul Dunării toate mizeriile unui lung an de detenţie.

Prigonirile acestea ale duşmanilor l'au oşelit mai mult în năzuinţele sale.

În curând a fost ales vicepreşedinte în comitetul de conducere al partidului, iar câţiva vreme după moartea doctorului Ion Raţiu s'a aşezat până la moartea sa în scaunul de preşedinte al partidului nostru. Viaţa lui întregă pe lângă mulţumirile suferite, cari îi pricinuiău bucuria, de a lucra pentru binele neamului, a fost un lung şir de asupri şi multeori brutalizări din partea duşmanilor noştri. Aşezat într-o regiune, unde soviniştii maghiar ciocotea cu mai multă furie, venerabilul bătrân a îndurat de multeori fie la alegeri, fie în vremuri normale insulta pletelor albe. Dar poate, că tocmai această insultă i-a întărit mai mult convingerea în triumful final al cauzei noastre.

Căci ce fericire mai mare poate avea un om, care după o luptă îndârjită de câteva decenii împotriva unui duşman tot mai dărz, după stăruinţe obositoare, cari de multe ori ni aruncau în faţă valuri de dejnădejde, orizontul se despică şi razele unui Soare nou se revărsă asupra ogorului trudit de o muncă, ce părea steapă, frământând cu căldura lui binecuvântată gila amorţită, readusă acum la o viaţă nouă.

Poate că nici o inimă nu s'a încălzit mai mult la dogoarea acestor raze, decât inima veşnic agitată a acestui veteran, a cărui frunte a fost încreţită de toate sbuciumările luptelor noastre naţionale. De aceea şi fericirea clipelor Unirii sînte dela Alba-Iulia, prezidată de dănsul, a trebuit să lase în sufletul lui extrem de sensibil urme de o înduioşată bucurie. Lacrămile ce-i brăzdau cu abundenţă frumoşii lui obraji, cu prilejul oricăror serbări naţionale sau patronări a întrunirilor politice, au fost mai ales în momentul victoriei luptelor noastre milenare cel mai frumos decor al justificării cauzei, ce apărăm în faţa lumii civilizate.

Astăzi, când pentru un moment se deschide mormântul veneratului erou naţional, ne plecăm genuşii cu pioasă veneraţie, pentru a-i şopti în taină, că România ajutată în tendinţele ei de întregire de munca şi entuziasmul lui neobosit, trăieşte şi va ocroti veşnic pe iubii lui „nepoşi”.

Adunare poporală în Braşov

Membrii organizaţiei Partidului naţional român din oraşul şi judeţul Braşov, sunt invitaţi a lua parte la

O întrunire publică

care va avea loc mâine, Duminecă, 6 Mai st. n. la ora 3 d. a., în localităţile societăţii „Gewerbeverein” de pe Bulevardul Regele Ferdinand.

La ordinea zilei: *Situaţia politică şi ratificarea organizaţiei F. N. R. în judeţul Braşov.*

Comitetul judeţean al P. N. R.

Organizarea P. N. R. la Braşov

Alegerea şi constituirea Comitetului

judeţean al Partidului naţional român

Sub presiunea d-lui *dr. Voicu Nişescu*, delegatul Comitetului central, s'a ţinut ieri întrunirea delegaţilor organizaţiilor P. N. R. din oraşul şi judeţul Braşov pentru alegerea şi constituirea comitetului judeţean, la care au participat numeroşi delegaţi din oraşul şi judeţul Braşov. La întrunire a luat parte şi d-l deputat *dr. Mihai Popovici*.

După cetirea şi explicarea Regulamentului de organizare s'a procedat la alegerea şi constituirea comitetului judeţean.

A fost ales cu unanimitate de voturi următorul comitet:

Preşedinte: *dr. Mihai Popovici*, vicepreşedinţi d-nii *dr. Aron Suciu* şi *dr. Petru Debu*, secretar *Aurel Bănuţ*, casieri *D. Marcea* şi *Ştefan Navrea* censor *D. Orghidan*.

Membrii în comitet: *Protopop I. Prişcu*, *protopop Hodărnău*, *preot Zenovie Popovici*, *dr. Voicu Nişescu*, *dr. Aurel Dobrescu*, *dr. T. Brediceanu*, *dr. Aron Suciu*, *maior i. r. Tamaş*, *maior i. r. Cernea*, *dr. Caliman*, *dr. S. Turtea*, *dr. I. Lemeni*, *Petru Popovici*, *Petru Pavel*, *N. Bales*, *dr. R. Găvruc*, *dr. N. Ioaneş*, *dr. C. Moga*, *prof. Ilie Cristea*, *V. St. Iosif*, *dr. A. Strevoit*, *dr. T. Prişcu*, *V. Branisce*, *G. Bădiţoi-Ciaciu*, *D. Cârstea*, *Chirvase* şi *Ilie Sârba*.

Din comitetul judeţean mai fac parte ca membri de drept toţi preşedinţii cluburilor comunale săteşti. Comitetul judeţean mai are dreptul să coopteze în caz de lipsă şi pe alţi membri.

În comitetul cercului de studii au fost aleşi următorii: *dr. V. Nişescu*, *dr. N. Caliman*, *dr. Aurel Dobrescu*, *dr. P. Debu*, *prof. Ilie Cristea*, *farmacist C. C. C. C.*, *protopop Prişcu*, *dr. N. Ioaneş*, *protopop Hodărnău*, *dr. T. Brediceanu*, *Aurel Bănuţ*, *Nicolae Baboie* şi *dr. Radu Găvruc*. Rămâne ca acest comitet să mai fie completat cu alţi membri.

De încheiere s'a expediat preşedintelui P. N. R., d-lui *Iuliu Maniu*, următoarea telegramă:

Organizaţia Partidului Naţional din oraşul şi judeţul Braşov ne-a autorizat, în şedinţa sa din 4 Mai c. să Vă transmitem omagiile şi neclintita sa dragoste, asigurându-Vă că Românii din Ţara Bârsei înşiraţi sub cutele încercatului steag al Partidului Naţional sînt ferm hotărâţi să ducă cea mai dărză luptă pentru

atingerea idealurilor ce ne călăuzesc pe toţi dela preşedinte şi până la ultimul gregar.

Ţinem să Vă asigurăm, că nu ne vom odihni până nu vom vedea reîntrirea în legalitate, până nu vom redobândi libertăţile cetăţeneşti violate şi batjocurate, până nu se va recăştiga prestigiul ţării adânc compromisat în faţa streinătăţii prin nenorocitul sistem de guvernământ al actualilor potentaţi.

Avem convingerea sfântă, că sub înțeleapta şi desintereşata D-Voastră conducere, mergem pe drumul dreptăţii şi-a cinstei — că numai aşezată fiind pe temelile trainice ale unei moralităţi civice şi politice, ţara aceasta ajunsă sub călcăul absolutismului deghezizat, va putea fi smulsă din haosul anarhiei generale, redându-se păcii şi înfloririi.

În numele Comitetului organizaţiei Partidului Naţional din judeţul Braşov:

Mihai Popovici Aurel P. Bănuţ
preşedinte. secretar.

Sfinţirea monumentului lui George Pop de Băseşti

Delegaţii Partidului naţional român la actual sfinţirei.

La festivitatea inaugurării monumentului fostului preşedinte al Partidului naţional român, *George Pop de Băseşti*, care are loc mâine în comuna Băseşti, va lua parte o delegaţie mai numeroasă a Partidului Naţional Român în frunte cu d-nii *Iuliu Maniu*, *Ştefan C. Pop*, *M. Cantacuzino* şi *Stelian Popescu*.

Până când?!

Teroarea deslăntită de guvern contra ori-cărui partid politic, care năzuiește printr-o guvernare cinstită și chibzuită să restabilească ordinea și să facă adevărata unitate sacră a neamului românesc, întregit prin jertfa celor mulți și mici, teroarea contra acelora cari dezinteresaji s'au pus în fruntea mișcării funcționarilor publici pentru a le asigura un trai mai omenesc, ne îndrituește să vedem în aceste represii brutale, neputincioasa slăbiciune a guvernanților de azi.

Făcând apel la ajutorul armatei țării, pentru care fiecare din noi și-a închinat cel mai frumoși ani ai vieții și care totdeauna a fost adevăratul scut contra năzuințelor dușmane, putând pe drept cuvânt să fie considerată ca singura instituție care asigură viața noastră de Stat, guvernul liberal a uitat că această armată nu poate face jocul nici unui partid politic, care sub aparența stăvilirii „mișcărilor anarhice”, caută să-și consolideze o guvernare slăbită de o patență incapacitate.

Involuntar se crează o stare de spirit dăunătoare acestei puternice instituții, iar acele elemente servile pe cari ori unde soarta i-ar fi aruncat, ar fi avut același normă de conducere, — se pot felicita că vor ajunge să complacă liberalilor, însă pot fi convinși că prin excesul lor de zel nu vor putea obține decât victorii caraghioase în piața Teatrului sau Palatului de Justiție.

Guvernul liberal, care totdeauna a ținut să-și prelungească nepermis viața și să dea aparența unei vitalități puternice, nu s'a dat în lături de a întrebuița ori-ce mijloc brutal și nesincer pentru a induce în eroare atât întregul neam românesc, cât și străinătatea, atât de susceptibilă, când e vorba de a vedea reînvind metodele, pe care le credeau trecute de veacuri în domeniul istoriei.

Și fiecare dintre noi se poate întreba cu îngrijorare, unde poate duce această concepție criminală de a guvernarea țării. Cel mai puțin bun simț politic și cea mai mică lăcrăie de dragoste pentru acest neam ar putea să arate guvernului, că dorința de a-și prelunge viața nu poate să aducă decât discreditul țării în afară și continua dezorganizare înăuntrul.

Orice bun român s'a convins azi că nu dușmanii cari caută să-și refacă ve-

chile hotare ale vre-unui imperiu apostolic și ajutați conștient sau inconștient de „partidele anarhice”, întreprind acțiunea de defăimare, de care guvernul se plânge și țara, în adevăr suferă ci la toate acestea au contribuit deopotrivă atât nechibzuința cât și reaua credință a guvernului Brătianu, creând o situație atât de gravă și din care guvernul nu poate ieși altfel decât plecând imediat și renunțând la aranjarea vre-unei odioase succesiuni, așa cum ni se pare că se încearcă.

Fiecare guvern e adus de o necesitate socială și când, fie datorită compunerii lui, fie că concepția sa de a guvernarea nu mai corespunde acelei necesități, o cumulență care e chiar cea mai puternică chează a adevăratului simț politic, împușcă pe cei ce și-au răsuflat nefolositor toată doza de capacitate, să renunțe de a mai continua o operă de dezorganizare.

Schimbarea guvernelor, datorită nevoilor sociale, este ceva normal în statele unde cultura cetățenească și înțelegerea întrebuirii inteligente a prerogativelor monarhilor constituționali sunt exclusiv închinată propășirii patriei; lucruri pe cât de evidente pentru vremurile noastre, pe atât de necunoscute în moravurile noastre politice.

Nu mai astfel se poate explica cum datorită unei bănuite ambiții și a unei încrederi greșite în răbdarea celui mai docil popor, d-l Ionel Brătianu, nu vrea să se convingă că guvernarea sa, care indiscutabil caută să stăvilească evoluția către adevărata concepție democratică, printr-o teroare grozavă, compromite cele mai solide instituții ale țării, contribuind astfel la dezorganizarea vieții noastre de Stat și creând o atmosferă ostilă nouă în străinătate. Dar toată această stare de lucruri nu mai poate dăinui, fără ca cea mai mare desnădejde să se sădească în sufletele marilor români, cari înaintea intereselor străme de partid, caută să înlăptuiescă adevărata unitate și să aducă împăcirea între toți fiii acestei țări, lucruri la cari guvernele personale nu s'au gândit și nu se vor putea gândi, căci ele sunt exclusiv de esența unei guvernări cinstitute și democratice, de care sunt absolut streini cei învechiți în rele.

I-a.

Scrisori din Maramureș

După cum am raportat la timp, intelectualii și fruntașii maramureșeni au constituit un comitet de luptă pentru reînființarea „Episcopiei Maramureșului”. Acestei acțiuni s'a alăturat și clerul din județ și alții din Maramureșul istoric. Corul episcopilor provinciei metropolitane în principiu a aderat la plan, rămânând ca sediul să se decidă pentru județul, care va da mai mult. Considerațiile de ordin material precumpănesc nu și latura pur națională și ideală a chestiunii. Fiind sediul istoric — Mănăstirea din Peri — în Cehoslovacia, ar urma ca noul sediu să vină Sighetului.

După ce s'au înființat până acuma 6 episcopii ortodoxe românești — suntem și credincioșii uniți în drept a cere reînființarea celei mai vechi episcopii, care este mândria Maramureșului.

Episcopia Gherlei cu cel recăstighat dela Hajdudorog păstorește 700.000 de suflete dela marginea geografică a eparhiei. Trebuințele sufletești și cele administrative nu pot fi mulțumitor îndeplinite mai ales la frontieră, unde statul și neamul are interese superioare de îngrijit în cadrele bisericești naționale românești, care este și biserica unită după noul proiect de Constituție. Biserica unită este săracă, reforma agrară, care a crutat cca. 60.000 jug. cad. averi ovrcești și ungurești în zona de frontieră, a ras averile bisericești unite românești și Grecii cu satisfacție au aplicat rigoarea legii — în răsetele de bucurie ale dușmanilor legii și neamului nostru. Datoria este a guvernului să se îngrijească de satisfacerea trebuințelor sufletești ale Maramureșenilor, care neexecutându-se reforma agrară, înecată în fraude și privilegiile politice, ruinați prin granițe nedrept statorite, lipsiți de păduri și pășuni alpine, trebuie să trăiască din mila guvernelor.

În Sighet, Regiunea silvică posedă pământul, intravilanle și edificiile de lipsă pentru înființarea unei episcopii, chemată a întări românismul cel mai

incolțit de invaziunea hebreismului și a pocăitismului. Azi „acest erar” susține parohii romano-catolice ungurești cari sunt unelte de maghiarizare, școli erariale etc., — când aceste averi ar putea întări neamul. Averiile „erariale” sunt smulse dela românii sub urgia vremurilor de robie. Conștiința proprietății sfinte este vie în conștiința poporului. În 12 Iulie la Crăcești d-l ministru Constantinescu redând o parte de pășune și păduri celor spoliați, a zis: „Bucurați-vă că moșta moștrămoșilor voștri azi România recunoscătoare pentru lupta voastră românească li-i va restituie”. La această marșmă liberală, poporul a răspuns: „Dacă sunt ale moștrămoșilor noștri — cum e drept — de ce nu ni le restituieți toate?” Cu prilejul reînființării episcopiei se pot și alte părți restitui pentru susținerea primei instituții naționale, care a oțlit sufletele strămoșilor noștri luptători.

În acest înțeles au decis și soboarele protopopești și la sinodul eparhial din 12 Aprilie reprezentanții clerului au îndrămări hotărâte să susțină pentru cler și popor în sinod cu toată țaria sfântă cauză a reînființării străbunei episcopii cu sediul în Sighet. Comitetul își va prezenta prin d-l vice-președinte vicariul Ilarie Boroz memoriul, care este sinteza aspirațiilor noastre bisericești-culturale.

Față de sinod și laicii arată un viu interes, căci chestiunea autonomiei bisericești după indicația stavropighiei patriarhului Antoniu din Constantinopol din 1399, care a servit ca justificare canonică pentru „Statutul Organic” a Marelui Șaguna cu concursul mirenilor este actuală. Biserica unită nici când nu a avut lipsă de sprijinul poporului, ca acuma când trăește din popor pentru popor. Luați poporul în șanturile noi Constituției bisericești, și atunci nici Porțile Iadului nu ne vor învinge.

Coresp.

De vânzare un taur de 22 luni în Hălhiu Nr. 44.
3851 3-3

Chestia funcționarilor

Delegația ardelenilor la primul-ministru. — Declarațiile d-lui I. Brătianu.

Eri dimineață delegația funcționarilor din Ardeal s'a prezentat d-lui prim-ministru. Delegația se compunea din d-nii dr. Hațegan, dr. L. Popovici, dr. L. Chiriță, Ion Sociu, L. Mhăescu și Sociu.

D-l dr. Hațegan a explicat primul-ministru, că situația funcționarilor din Ardeal și, în general, din toată țara, e foarte rea.

D-sa a spus că slujbașii din Ardeal sunt solidari cu cei din regat, pe chestiunea ameliorării stării morale și materiale a funcționarilor.

Mișcarea are cauze de origină profundă și guvernul nu trebuie să nesocotească simțământul de solidaritate al funcționarilor.

D-l dr. profesor Hațegan a cerut în rezumat primul-ministru, pentru întrea-ga funcționarii din țară, îndreptări materiale și morale; votarea statutului întocmit de Uniunea funcționarilor, liberarea celor arestați, ridicarea sancțiunilor contra celor cari au dovedit solidaritate mai mare, asigurând, că numai astfel s'ar cobori liniștea în sufletul funcționarilor așa de amărâți. Căci cu totul alta ar fi puterea de muncă a funcționarilor, când ar vedea că guvernul caută cu dinadinsul să le îndulcească traiul.

Primul-ministru a răspuns delegației, că în ce privește îndreptarea stării materiale a funcționarilor, guvernul a făcut și va face tot ce e posibil în actuala

stare financiară a țării. Nu poate însă merge mai departe cu umflarea bugetului, căci atunci ar aluneca pe aceeași pantă pe care s'au prăbușit azi Austria, Ungaria și Germania.

D-l I. Brătianu a adăugat, că mișcarea funcționarilor are două laturi:

Una, pornită într'adevăr din nevoi simțite; cealaltă însă e politică și e alimentată de adversarii guvernului. „Eu, a spus d-sa, ea fost funcționar care imi făceam datoria, nu admit ca funcționarii să facă politică”.

În privința statutului, d-l prim-ministru a spus că nu aprobă pe cel întocmit de Uniune, întrucât el pare alcătuit pe principii sovietice.

Relativ la eliberarea celor arestați cum și reprimirea celor lăsați în disponibilitate, d-l Brătianu a lăsat numai să se înțeleagă că va aviza mai târziu.

INFORMAȚIUNI

La întrunirea de mâine a Partidului Național Român din Craiova va lua cuvântul și d-l Al. Valda-Voevod.

Camera a luat vacanță până Marți iar Senatul până Miercuri.

Eri s'a depus la Senat proiectul de statut al funcționarilor publici.

Din Belgrad se anunță: Noul cabinet s'a prezentat astăzi în Scupcină, care a ales o comisiune de verificare a mandatelor. Cu acest prilej democrații și agrarienii au făcut o opoziție crâncească spre a-și manifesta nemulțumirea contra formării cabinetului omogen radical. Ședința a fost foarte furtunoasă dând loc și la un violent incident în momentul când democrații au luat cu ei urna cu buletinele de vot depuse.

Democrații sunt hotărâți să facă o violentă obstrucție.

Din Târgoviște se anunță: Musca columbace a înfundat și piaștile Voinesti și Pucioasa, din regiunea muntoasă. Până în prezent s'au înregistrat în ambele plăși peste 100 de vite omorâte de această muscă veninată.

Universitarii bucureșteni la Brașov. Azi, la orele 3 d. n. sosesc la Brașov 80 studenți dela diferitele facultăți din București spre a vizita orașul și împrejurimile pitorești ale Țării Bârsei. Excursionistii vor fi întâmpinați la gară de elevii liceelor din Brașov și de autorități în frunte cu muzica militară. Dela gară vor fi conduși în piașă, unde se va juca o horă. Se va face apoi o excursie la Noa. Mâine, Duminecă dim. la ora 6 studenții vor urca Tâmpa. La ora 10 va avea loc la biserică din Cetate un Te-Deum, după care va urma festivalul dela Teatrul Național. Ea emiază și seara primăria va da o masă în onoarea excursionistilor. Suntem siguri că Românii din Brașov vor întâmpina cu cea mai mare dragoste pe excursionistii noștri, luând parte în număr cât mai mare la festivalul de Duminecă.

Aviz. Societatea Sodalilor Români „Lumina” și Reuniunea Femeilor Române din Brașov-Scheiu își va ține — în caz de timp favorabil — masa lui obișnuit în „Stejeriș” Duminecă în 13 Maiu 1923. Plecarea va fi din localul Societății la orele 8 dimineața.

De beuturi bune s'au îngrijit societățile. În caz de timp nefavorabil se va amâna pe Dumineca viitoare. Membrii Societății „Lumina” sunt rugați a lua parte la probele de cor, cari se vor ține Luni la orele 7 seara în localul Societății.

Asociația Corpului didactic primar din jud. Brașov, convoacă onoraji membrii al corpului didactic primar din județul Brașov, în sensul decisului comitetului acestei Asociații luat în ședința sa din 4 Mai anul curent la adunarea generală extraordinară ce se va ține în 18 Mai a. c. la orele 9 a. m. în sala Statului din Brașov.

Ordinea de zi: 1. Participarea delegațiilor Asociației la congresul general al învățătorilor ce se va ține la Pocișani în zilele de 14 și 15 Iulie a. c. cu următorul program: a) Reasumat și discuții scurte asupra desideratelor ultimelor congrese asupra învățământului primar. b) Studii universitare pentru învățători. c) Scopul învățământului primar în vremurile de astăzi; obiectele de studii și adaptarea lor la acest scop. d) Salariații învățătorilor. e) Diverse.

2. Stipularea desideratelor Asociației noastre în sensul punctelor de mai sus.

3. Eventuale propuneri.

Râșnov, 4 Mai 1923.

Romul Cristolovean A. V. Dimitriu

președinte. secretar

Mulțumită. Dela fabrica de hârtie S. A. R. din loc, prin d-l director Duschesnes am primit suma de 200 lei pentru masa stud. dela liceul „Andrei Șaguna”. Sincere mulțumiri. — Direcțiunea.

Asociațiunea Medicilor. Domnii medici din oraș și provincie sunt invitați la adunarea generală, ce se va ține Marți la 8 Mai ora 7 jum. seara în localul Gwerbeverein. La ordinea zilei este darea de seamă și alegerea funcționarilor.

Laborator Roentgen modern, cu aparatele cele mai noi, uzină electrică proprie, sub manipularea Dr. Papp Ludovic, Str. Orfanilor 25. Medic conducător Dr. Iuliu Fischer, specialist. Fotografii, și transluminări precum și vindecări cu razele Roentgen și cu raze ultraviolete (cvarț), zinc și în orice oră din zi.

Dr. Radu Găvrush
advocat
BRAȘOV, strada Porții Nr. 60.
3851 4-5

ANUNȚ.
Se dă în arândă, loc pentru depozit de lemne situat foarte bine, lângă linie-ferată-Gara.
Informațiuni la Adm. ziarului.
2-3 3851

ULTIMA ORA

Consiliu de miniștri

Depunerea proiectului reformei administrative.

BUCUREȘTI, 5 Mai 1923. (Prin telefon). — Eri după ședința Camerei s'a ținut un consiliu de miniștri, în care s'a hotărât ca în ședința de Marți a Camerei să fie depus proiectul reformei administrative. Acest proiect va fi supus apoi unei discuții mai îndelungate în secții.

Guvernul și comemorarea lui Gh. Pop de Băsești

București, 5 Mai. (Prin telefon) — La inaugurarea monumentului lui Gh. Pop de Băsești vor lua parte numeroși deputați și senatori. Dintre miniștrii au plecat ieri seara d-nii: V. Brătianu, Sasu, Moșoiu, Nistor și Cosma.

Agitațiile studentimei

București, 5 Mai. — Eri au avut loc încercări sângeroase la facultatea de medicină între studenții creștini și evrei. Mai mulți studenți evrei au fost crunt bătuți.

Combaterea muștei „columbace”

Circulara trimisă prefecturilor din țară.

Ministerul de domenii a trimis următoarea circulară prefecturilor de județe cu privire la combaterea muștei columbace:

Rog dispuneți a se publica de urgență prin comunele din județul d-voastră următoarele instrucțiuni:

1. Musca columbacă începând activitatea ei de dimineață după ce a dispărut roua și până la apusul soarelui, este de recomandat a nu se scoate vitele la muncă sau pășune, decât câteva ore de dimineață și seara după asfiziț, când orice atac din partea muștelor este înlăturat.

2. Deasemenea este bine a se arde gunoarele, bălile în apropierea grajdurilor și a satelor, căci fumul gonește muștele.

3. Dacă vitele se scot ziua la muncă sau pășune, să fie unse cu un corp gras amestecat cu păcură, creolină, gaz, pe părțile corpului unde pielea este mai subțire și la bot; în acest caz muștele nu se așază pe locurile unse.

Proprietarii vitelor să aibă la îndemână pătură sau foaie pentru a acoperi vitele la trebuință.

Se poate spăia momentan corpul animalelor cu ferturi de pelin sau foi de nuc peste tot corpul, — însă unsoarea să nu lipsească pe părțile delicate.

4. Pe locurile înțepate să se facă spălături cu saramură sau spirit denaturat, iar la interior să se dea pe gură vitelor mari înțepate până la un kilogram spirit curat în cinci sau șase rânduri, la jumătate oră interval.

În loc de spirit se poate da juică în cantitate de cinci ori mai mare, adică câte un litru la fiecare ceas.

5. Înăuntrul grajdurilor se pot pune ramuri de salcie sau de pelin pe care muștele se strâng în timpul nopții și se pot apoi distruge ușor prin foc.

6. Înaintea zilnic situația cu numele tuturor comunelor așezate în numărul vitelor moarte în fiecare comună.

Vă rugăm să supravegheați personal aplicarea măsurilor și să cereți concursul tuturor funcționarilor din județ, spre a ajuta cu toții combaterea flagelului acesta, care aduce imense pagube agriculturii noastre.

No. Cons. orăș. 8578/923.

Publicațiune.

În urma ordinului Ministerului de Interne Direcțiunea județeană No. 2525—923 punând în vedere tuturor acelorora cari s'ar adresa Prefecturii pentru afacerile lor în legătură cu aprovizionare și îndreptele de aci înainte reclamațiunii contra comisiunilor județene de aprovizionare și cumpărare numai Ministerului de Agricultură și Domeniilor, singurul în drept de a rezolva asemenea cereri.

Brașov, la 30 Aprilie 1923.

3857 1—1

Consiliul orășenesc.

Câteva descoperiri interesante în Cienad (Banat)

Timișoara, Mai 1923.

Au trecut câteva săptămâni de zile de când locuitorii comunei Cienad au început niște săpături pentru a scoate pietre de folosit la construcții. În timpul acestor săpături s'a dat de o mulțime de pietre de calcar, marmoră, bucăți de sfinx, etc., lucruri îngropate de vreme și rămase asupra noastră, fără ndoială, de pe vremea Romanilor. Descoperirile acestea au stârnit puțină vâlvă pe vremea aceea, au scris ziarele despre ele, iar d-l G. Postelnicu, directorul muzeului din localitate a fost însărcinat de către soc. istorico-arheologică din localitate cu facerea de cercetări temeinice la fața locului.

Un coridor la o adâncime de doi metri și jumătate. D. Postelnicu a sondat timp de mai multe zile lângă biserica ardească de acolo și a găsit, la o adâncime de doi metri și jumătate, un coridor cu mai multe despărțăminte, de o valoare arheologică incontestabilă. Temelia acestui coridor amintește exact felul de construcție roman, așa că se crede a fi de pe acel timp. În interior s'a găsit urne, bani vechi și frumoase capitule cu inscripții romane. Preotul catolic din Cienad, luând din pietrele adunate de către săteni pentru construcții, s'a folosit și ei de unele pietre cu inscripții, fără ca să bănuiască măcar, că material însemnat folosește pentru repararea zidului din fața parohiei.

În ceea ce privește fragmentele de urne și de bani, d-l Postelnicu lucrează la descifrarea lor. Directorul muzeului nostru crede, că pe locul unde s'au găsit aceste obiecte, ar fi fost așezată vechea cetate „Mureșiana”, unde a fost stabilită legiunea 13.

Ar fi de dorit ca să se întreprindă săpături sistematice pe acest loc.

Câți ni-au pierit în războiu? În numărul din urmă al revistei „Transilvania” tipărită de „Asociațiunea” dela Sibiu, d-l T. V. Păcășianu arată căți Români din fosta împărăție austro-ungară au murit în războiul mare, lată căți: în războiu: 41,739. De boală din războiu, în temniți sau pribegie: 11,275. Au venit acasă invalizi (neputincioși): 25,406. Pieriți, de nu se știe nimic de ei până azi: 29,839. Ni-au rămas văduve de războiu 38,680 românce, iar orfani de războiu: 79,226.

Au luat parte la războiu dintre cărturarilor noștri, așa puțini căți li avem 6,547 (aproape toți); meseriași și negustori 14,668 (aproape toți), iar țărani: 468,329, adică toți căți au putut purta o armă! Fiind noi cam 3 milioane români, înseamnă că tot al 6-lea om a fost dus la războiul! Cealți 5 sunt femeile, bătrânii și copiii.

Aliații și nota germană

Franța respinge nota Germaniei.

Consiliul de miniștri francez s'a întrunit Joi și a hotărât în unanimitate, că propunerile germane sunt inacceptabile din punct de vedere al condițiilor puse de guvernul german, al absenței garanțiilor și a insuficienței cifrelor oferite pentru reparațiuni.

După ce consiliul a luat această hotărâre, președintele republicii Millerand, care prezida, a constatat că principalele motive cari împiedică guvernul francez să ia în considerație propunerile germane, sunt mai întâi, pentru că condițiile formulate de Cuno sunt inadmisibile. Aceste condițiuni prevăd evacuarea prealabilă a teritoriilor ocupate, desființarea barierelor vamale, desființarea dreptului de a recurge la sancțiuni și de a lua geajur, precum și în mod implicit continuarea rezistenței pasive în teritoriile ocupate. În al doilea rând, nota nu prevede nici un fel de garanție de ordin guvernamental sau particular, cum ar fi spre exemplu colaborarea marelui industriei la executarea plășilor pentru reparațiuni. Oferta germană este absolut insuficientă. Guver-

nul din Berlin ar pune la dispoziția aliașilor un maximum de 30 miliarde, pe vreme ce statul de plăți subscris de Germania în 1921 prevedea 132 miliarde mărci aur. Millerand observă deasemenea că oferta de 30 miliarde poate fi redusă în mod eventual la 20 miliarde din cauza relei vojnje a Germaniei. În caz când cele 20 miliarde ar fi subscrise pe deplin, aliașii ar primi din această sumă totală abia 15 miliarde, din cari maximum 8 pentru Franța, din cari ar trebui să se mai deducă dobânzile împrumutului de circa 5 miliarde.

Pentru aceste motive, Poincaré, în unire cu guvernul belgian, care consideră și el ofertele lui Cuno ca inacceptabile, vor cerceta alături textul comun ce va fi trimis la Berlin și care va fi comunicat imediat la Londra și Roma. După ce răspunsul va fi notificat la Berlin, miniștrii francezi și belgieni vor căuta modalitatea pentru a intensifica acțiunea în Ruhr, până ce această acțiune va produce rezultate definitive. (Rador.)

Cuprinși de adâncă durere, aducem la cunoștința rudeniilor, prietenilor și cunoscuților că iubitul nostru soț, frate, cumnat și unchiu

NICOLAE SÂRBU

a încetat din viață după lungi și grele suferințe, împărțășit fiind cu Sfintele Taine, în ziua de 4 Maiu, la orele 6 d. m. în etate de 44 ani. Rămășițele pământești ale neputatului defunct se vor ridica din casele proprii, str. Bisericii Române 78 și se vor așeza spre vecinică odihnă în cimitirul bisericii Sfintei Adormiri din Brașovul-vechiu, Duminică în 6 Maiu, la orele 2¹/₂ d. m.

Brașov, 5 Maiu 1923.

Fie-i țărana ușoară și memoria binecuvântată

Maria Sârbu n. Bogdan
ca soție.

Elena, Maria și Ioan
ca surori și fete.

Petru Pavel, George Pain și
Aurica Sârbu

ca cumnată și cumnați.

Cornel, George, Petru, Elena, Maria
ca nepoți și nepoate.

8863 1—1 Aceasta servește în loc de orice altă invitare.

„ALBINA”, Inst. de credit și de econ. Sibiu.

Aducem la cunoștința D-ilor acționari ai Institutului nostru, că am început preschimbarea titlurilor provizorii cu acțiuni definitive de Lei 500 — nominalul, adică pentru 5 acții vechi, una nouă.

Depunerea titlurilor provizorii se poate face atât la Centrală, cât și la oricare din Sucursalele noastre.

Acei acționari, cari nu posed un număr de acțiuni divizibil cu 5, pot procura prin noi acțiunile necesare pentru completarea pe cursul de emisiune de Lei 180.—

8848 1—3

Directiunea.

De vânzare una casă
de bani
mare, mai multe rașuri și teighele.
A se adresa la Ziar. 3862 1—3

Două localuri moderne de prăvălie sunt de închiriat imediat. Informațiuni Brașov, Prundul Rozelor Nr. 2. Tot acolo sunt de vânzare uși vechi și fêrește. 8854 1—0

Tușnad băi

Camere mobile în

Emma-Villa

Informațiuni la Banca „Cetatea”, Brașov. 8855 1—1

Medic-Veterinar Primar al orașului Brașov

AI. I. UȘURELU

Locuința: Strada ATEI Nr. 11.

8863 Consultații: 9—12. 1—3

„SAXONIA”,

Întreprindere de reclame și anunțuri, Brașov, str. Principele Carol Nr. 11.

Telefon Nr. 29. (Kronstädter Zeitung).

Agente de publicitate.

Contracte speciale de publicitate cu toate ziarele din țară.

Organizație de reclamă sistematică, Proiecte și oferte gratuite. 3272 38—0

AVIZ!

Aduc la cunoștința On. Public, din oraș și jur, că mi-a sosit un însemnat stoc de stofe engleze și indigene, pentru noul sezon de primăvară, de calitate superioară, de ceea ce se va convinge fiecare. Prețul unui costum dela Lei 1800.— înșus.

Fac cunoscut totodată vechilor mei clienți că mi-am împărțit prăvălia în 3 secții: croitorie civilă, militară și ceaprazerie; astfel că voi putea servi On. Public cu tot ce cade în branșa mea.

D-nii proști vor putea fi serviți cu reverende și pardesiuri, cu crotală modernă. Se capătă pardesiuri de cauciuc de prima calitate.

PETRU PAVEL

Brașov, 26. Strada Mihail Weiss 26.

Sidy Kertész Noutăți de pălării pentru dame.
Modele originale din
streinătate. Pălării de
doliu. Ornamente pentru
pălării. Transformări.

Salonul de pălării

Brașov, Strada Porții 48, în curte.

„Saxonia“ Nr. 270. 3389 19—0

Bine și ieftin

se execută în atelierul de bijuterie
Târgul Grâului Nr. 9

Reparațiuni și lucrări noi.
Se cumpără fracțiuni de aur.

H. Ostersetzer,
giuvaergiu.

„Saxonia“ Nr. 554. 5681 7—10

Fabrica de Rutărie
„Edelweiss“

caută spre confecționare Rufe
de tot felul. — Tot acolo se
caută lucrătoare, precum și
o croitoreasă.

Brașov, strada Neagră 12.

Preturile sunt reduse

cu 30—50%

V. Missir Fii & Co. S. A.

Brașov, Șirul Florilor 16.

3856

1—4

AVIZ.

Aduc la cunoștința Onor. Public și domnilor croitori cumcă am
primit un mare asortiment de:

Stofe englezești pentru costume bărbătești,
Stofe pentru Rochii și Tailleurs de dame, Zefi-
ruri pentru cămăși și rochii, precum și mare
alegere în pânzărie de Schroll.

Cu stimă

Székely László

Strada Principele Carol Nr. 12.

3829 3—3

STOFE BARBATEȘTI

fine de tot, din străinătate pentru
Jaquete, Pantaloni și Costume ele-
gante, se află la

Postăvăria Gheorghe Soci

Nr. 18. — Brașov, strada Mihail Weiss — Nr. 18.

VANZAREA EN GROS și DETAIL

Cel mai mare asortiment de stofe în Ardeal.

7—76

3778

P. T.

„Saxonia“

Prin aceasta avem onoare a aduce la cunoștință că întreprin-
derea noastră fondată în anul 1896 pe baza permisului Ministerului
de Industrie Nr. 119609/923 s'a transformat într-o Societate pe Acțiuni
și s'a înprotocolat sub firma:

Fabrica de împletituri și țesături din Brașov

I. TEUTSCH & Comp.

Societate pe acțiuni

și-a reluat funcționarea Fabricii Strada Lungă Nr. 20, având și un

Magazin în Strada Porții Nr. 6,

în care avem un Depou cu Produsele noastre bine cunoscute și solide.

Rugând a lua cunoștință despre aceasta semnăm

cu toată stima

Fabrica de împletituri și țesături din Brașov

I. TEUTSCH & Comp. S. p. A.

1—1

3864

„Saxonia“ Nr. 836.

CASSA GENERALĂ DE PĂSTRARE
DIN BRAȘOV

Institut autorizat pentru afaceri de devize

Nr. de Telefon al secției devizelor 485.

3823 5—0

FREDERIC CZELL & FII

Grupa CAROL CZELL

Biroul Central: Str. Principele Carol, 17.

Depozit General: Brașov-vechiu, str. Lungă, 97.

Comenzile pentru bere, vin și licheruri
se primesc sau prin poștă sau prin

8184 28—52 —0—

telefon Nr. 72 și 38. —0—

Bere comandată peste 25 sticle se transportă la domiciliu,
tota și vinurile de masă și desert, precum și toate licherurile fine.

La dorință trimetem preț-curent.

„Saxonia“ Nr. 283.

P I A N E

Instrumente muzicale și accesorii, reparațiuni și tonări.

Karl Einschenk

3475 5—12

BRAȘOV, str. Neagră 54.

Usturoiu uscat, sănătos

Str. Gărei 45.

3852 2—3

se găsește la Magazinele
generale ale Ardealului

s. a.

CINEMA APOLLO

rulează în zilele de 5, 6 și 7 Mai

Marele film istoric

Ecaterina cea mare,

ȚARINA RUSIEI, 7 mari acte.

Viața și peripețiile din timpul Țarismului, unde se poate admira anturajul curții imperiale și obiceiurile nobililor din jurul ECATERINEI a II-a,
Marea ȚARINĂ a RUSIEI.

GRAFIA A. MURISANO, BRANISCE & COMP. BRAȘOV.

Redactor responsabil: IOAN BROTEA